

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Николай Попов

член на научно жури за провеждане на публична защита

на дисертационен труд

с автор **Петя Стоянова Пачкова**

на тема:

„Гражданско поведение на българите по време на прехода“,

за придобиване

на научната степен „Доктор на науките“

в Професионално направление 3.3. Политически науки

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Петя Пачкова е доцент в катедра „Философски и политически науки“ от 2005 г. От представените документи е видно, че Петя Пачкова притежава необходимите научно-изследователски качества и отговаря на изискванията за придобиването на научната степен „Доктор на науките“ в професионално направление 3.3. Политически науки.

Доц. д-р Петя Пачкова е високо оценяван преподавател от студентите във Философски факултет. Тя е преподавател по лекционни курсове в различни дисциплини на специалностите „Политология“, „Психология“, “Социални дейности“ и др.

Кандидатът е участник в редица проекти, в научни и образователни организации и изпълнява административни дейности в рамките на Философски факултет. Част е от редакционните колегии на научни списания.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Кандидатът е представил дисертационен труд на тема „Гражданско поведение на българите по време на прехода“. Той е с обем от 374 страници. Съдържа увод, три глави на изложението, заключение и използвана литература, която включва източници на български и английски.

В първа глава „Същност и фактори за развитие на гражданското поведение“ са представени основните понятия, икономическите, политическите, научните, историческите, идеологическите и др. фактори, оказващи влияние върху политическото поведение на гражданите.

Във втора глава „Гражданско поведение на българите след 1989 г.“ са разгледани субектите, целите, обществената значимост, полезност, ефективност, организация и форми на гражданското поведение.

В трета глава „Тенденции в развитието на гражданското поведение“ задълбочено се анализират съвременните феномени и проблеми в политическите системи на глобално, регионално и национално равнище. Заключение е кратко, но следва логиката на изложението.

В изследването са използвани различни подходи на анализ. Постигнати и изпълнени са поставените цели и задачи и това дава основание да бъде потвърдена основната хипотеза на дисертацията.

Основателно могат да бъдат приети отбелязаните от доц. д-р Петя Пачкова научни приноси, основните от които са:

1. В дисертацията е направено разграничение на основните етапи в развитието на българското гражданско общество. Акцентът е поставен върху протестната активност на българите.

2. В дисертацията се прави анализ на факторите, които предопределят качеството и количеството на гражданските изяви на българите по време на прехода.

3. Принос на дисертацията може да се търси в изясняването на рамките на ефективност на гражданската активност на масите по принцип в рамките на съвременното общество, в това число и българското. Основната теза е, че представителите на неелита нямат възможност да предопределят основните насоки на развитието. Това е властови ресурс и функция на управляващите елити.

4. Принос на дисертацията е очертаването на основните тенденции в развитието на гражданската активност на българите.

Дисертационният труд съдържа теоретични обобщения, има своите приноси и обогатява съществуващите знания в изследваната проблематика.

III. Критични бележки и препоръки

Критичните бележки нямат отношение към достойнствата на дисертационния труд. Те са свързани с краткото заключение, използването на някои спорни понятия и прекалено дългите цитати на моменти.

IV. Заключение

Съобразно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и чл. 67, ал. 2 от ВПРАС в ЮЗУ „Неофит Рилски” изразявам **положителната си оценка** за присъждане на научната степен „Доктор на науките” в професионално направление 3.3. Политически науки на доц. д-р Петя Пачкова.

Дата: 01.09.2020

Член на журито:

/Доц. д-р Николай Попов/

Opinion

for dissertation work for acquiring the scientific degree "Doctor of Sciences" in a Professional field: 3.3. Political Science

author **Petya Stoyanova Pachkova**

on the topic:

“Civil behavior of Bulgarians during the transition”

by **Assoc. Prof. Nikolay Popov, PhD**

(SWU “Neofit Rilski”, Department of Philosophy and Political Science)

I. Summarized information data on the applicant's scientific production and activities.

Petya Pachkova has been an Assoc. Prof. at the Department of Philosophical and Political Sciences since 2005. The submitted relevant documents reveal that Petia Pachkova possesses the necessary scientific and research qualities and meets the normative requirements for the acquisition of the scientific degree “Doctor of Science” in 3.3. Political Sciences Professional Field.

Assoc. Prof. Petya Pachkova, PhD is one of the most highly regarded lecturers by the students. She is a lecturer in courses in various disciplines of the specialties “Politology”, “Psychology” and others. The candidate participates in a number of projects, in scientific and educational organizations and performs administrative activities within the Faculty of Philosophy. She is a member of the editorial boards in scientific journals.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition.

The Candidate has submitted a dissertation entitled “Civil Behavior of Bulgarian people during the transition period in Bulgaria”. It contains 374 pages and comprises an introduction, three chapters for the exposé, a conclusion and references of both Bulgarian and English

The first chapter "Nature and factors for the development of civil behavior" presents the basic concepts, economic, political, scientific, historical, ideological and other factors influencing the political behavior of the citizens.

In the second chapter "Civil behavior of Bulgarians after 1989", the subjects, goals, social significance, usefulness, efficiency, organization and forms of civic behavior are considered.

In the third chapter "Trends in the development of civic behavior" are analyzed the contemporary phenomena and problems in the political systems at the global, regional and national levels. The conclusion is short, but follows the logic of the statement.

Different approaches of analysis are used in the study. The set goals and tasks have been achieved and fulfilled and this gives grounds to confirm the main hypothesis of the dissertation.

The scientific contributions noted by Assoc. Prof. Petya Pachkova, PhD can be reasonably approved. Some of the main contributions are as follows:

1. It has been made a differentiation between the main stages in the development of the Bulgarian civil society. The main emphasis is the protest activity of the Bulgarians.

2. In the dissertation, they are analyzed the factors which determine the quality and the quantity of the civil manifestations of the Bulgarians during the transition.

3. As a contribution of the dissertation may be outlined the clarification of the range of effectiveness of the civil activity of masses in general, in the context of the contemporary society, including the Bulgarian one. The basic thesis is that the representatives of the non-elite do not have the opportunity to predetermine the main directions of development. This is a power resource and a function of the ruling elites.

4. A contribution of the dissertation is the outline of the main tendencies in the development of the Bulgarian's civil society activities.

The dissertation contains theoretical conclusions, enriches and contributes to the existing knowledge in the researched area.

III. Critical notes and recommendations.

The critical notes are irrelevant to the quality of the current dissertation. They are connected with the short conclusion, the use of some controversial terms and the too long citations at times.

IV. Conclusion

In accordance with the Act for the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Application of the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, I hereby express my positive assessment for awarding the scientific degree "Doctor of Science" in 3.3. Political Sciences Professional Field to Assoc. Prof. Petya Pachkova.

Blagoevgrad, 01.09.2020

Member of the Jury:

/Assoc. Prof. Nikolay Popov, PhD/